Regd No M. 46 / M. 3813

గోల్కొండపత్రిక

102515 ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౨ ● హైదరాబాదు దక్కను ● చిత్రభాను మార్గశిర శు॥ 3 గురువారము ● సంచిక ౬౦

టూ్యనిసియాలో జర్మనుల తీవ్రములైన ఎదురు దాడులు.

లైబీరియాలో అమెరికాకు మూలస్థానాలు

ఈ డిసెంబరు 3, 4, 5, 6 తేదులలో వివిధ కేంద్రములనుండి విడుదలలైనయుద్ధసమాచారములు పింహావలోకనము చేసెదము.

ఇండియా, సీలోనులు

ఇండియాలో ఉంచబడిన అమెరికనువిమాన దళముయొక్క [illegible] ఆఫీసర్ అగు జనరల్ [illegible] గారు డిసెంబరు ౫వ తేదిన ఢిల్లీలో పత్రికల ప్రతినిధులతో మాట్లాడుచు తమ అధికారముక్రింద ఇండియాలోను చైనాలో నుండు విమానాలు [illegible] బర్మాపైని [illegible] [illegible]

బర్మా.

బ్రిటిషువిమానాలు ఇండియానుండి బర్మామీదికిపోయి డిసంబరు [illegible] [illegible]

చైనా

[illegible]

పసిఫిక్ ప్రాంతము

[illegible]

లిబియా

[illegible]

టూ్యనిసియా

[illegible]

లైబీరియా

[illegible]

టర్కీలో భూకంపము

[illegible]

లైబీరియాను శత్రువులెవరుగాని ఆక్రమించకుండ రక్షించుటకు ఒడంబడిక ప్రకారము అమెరికా సేనలిప్పుడే లైబీరియాలో ప్రవేశించినవి.

గోలకొండపత్రిక

చిత్రభాను సం॥ర మార్గశిర శు॥ 3 గురువారము

పత్రికలపై ఆంక్షలు

బ్రిటిషిండియాలో యుద్ధకాలమును బట్టి పత్రికలపై కొన్ని నిబంధనలేర్పడెను. అవి కాలపరిస్థితినిబట్టి అవసరమే. అందుకు ఆక్షేపణ ముండజాలదు. అవి తాత్కాలికమైనవి. శత్రువులకు ఏమాత్రమున్నూ పత్రికలద్వారా సహాయము కాకూడదు. అందుచేత పత్రికలకు కొన్ని నిబంధనములను ఏర్పాటుచేసియున్నారు. ఇంతలో దేశమందు చెలరేగిన అల్లరులనుబట్టి బ్రిటిషిండియాలో అతి కఠినమగు పత్రికానిరోధము ఏర్పడెను. అచ్చటి పరిస్థితి యిట్లుండగా హైదరాబాదు రాష్ట్రములోను పత్రికలపై అట్టి నిరోధక నిర్బంధనములే ఏర్పాటు అయ్యెను. బ్రిటిషిండియాలోని నిబంధనలు పత్రికాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమని వందలకొలది పత్రికలు స్వయముగా ఆగిపోయెను. మరియు కొన్ని పత్రికలు సంపాదకీయములు వ్రాయకుండా తమ అసమ్మతిని వెలిబుచ్చిరి. కొన్ని పత్రికలు తెలిసియో తెలియకయో నిబంధనముల హద్దుదాటినందున వాటిని నూటాల ప్రభుత్వాలవారు ఆపివేసిరి. లేదా శిక్షించిరి. కొందరు సంపాదకులు జెయిళ్లలోబడిరి. కొందరు జమానతులనిచ్చుకొని వాటినికూడా కోల్పోయిరి.

ఇట్టి యవస్థలనుచూచి బ్రిటిషిండియాలో పత్రికాసంఘమువారు పలుమారులు సభలుచేసి తమ తీవ్రమగు అసమ్మతిని ప్రభుత్వానికి వెలిబుచ్చిరి. ఈవిధముగా ఈనాలుగు మాసాలనుండియు వ్యవహారము సాగుచు వచ్చెను. తుదకు ఇటీవలనే బ్రిటిషిండియాలో పత్రికలపై నిర్బంధాలను తొలగించిరి. కేవలము రైళ్లు, టప్పాలు, సైన్యములు, మున్నగువాటికి నష్టము కలిగించు వార్తలను ప్రభుత్వమువారు విచారించుకొని పత్రికలకిచ్చువరకు వాటిని ప్రకటించ గూడదని వారు ఏర్పాటుచేసిరి. తక్కిన విషయాలలో పత్రికలకు పూర్వమువలెనే స్వాతంత్ర్యమిచ్చిరి. దానిని పురస్కరించుకొని ఆపివేసుకొనినట్టి చాలా పత్రికలు మరల ప్రారంభింపబడెను. సంపాదకీయములు వ్రాయమని దీక్షపట్టిన వారు మరల వ్రాయుటకు మొదలు పెట్టినారు. అక్కడ ఒకవిధముగా శాంతి వాతావరణము పత్రికాస్వాతంత్ర్యములో ఏర్పడుచున్నది.

మన రాష్ట్రములోను బ్రిటిషిండియాలో ఏనిబంధనలు ఏర్పడెనో అవే అదే కాలములో మనపత్రికలకు వర్తించునట్లుగా నిర్ణయమయ్యెను. బ్రిటిషిండియాలో ఆ నిరోధకములు ఇప్పుడు తొలగింపబడినందున సహజముగా మనవద్దను అవి తొలగింపబడవలెను. ఇంతవరకును అట్లుకాలేదు. మన ప్రభుత్వమువారు వాటిని వెంటనే బ్రిటిషిండియాలోవలె తొలగించవలెనని కోరుచున్నాము. పైగా మన హైద్రాబాదులో ఈనాలుగు నెలల అనుభవాన్నిబట్టి మన ప్రభుత్వమువారు ఈ నిరోధకాలను ఇంకనూ శాసనపూర్వకముగా నుంచుటకు అవసరముకానరాదు. హైదరాబాదు రాష్ట్రపత్రికలు శాంతరక్షణకై ఎల్లప్పటికిని తోడ్పడునట్టివి. ఇచ్చటి పత్రికలపై బ్రిటిషిండియాలోవలె ప్రభుత్వమువారు (ఒకటి రెండుమారులుతప్ప) ఎన్నడును చర్యలవలంబించియుండలేదు. హైదరాబాదు రాష్ట్రమందు శాంతికూడా ప్రశంసనీయముగా ఏర్పడియున్నది. ఈకారణాలచేత హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్ర పత్రికలపై పెట్టిన ఆంక్షను తొలగింతురని కోరుచున్నాము-

పన్ను మాఫీలు

నల్లగొండజిల్లాలో దేవరకొండ, భువనగిరి, మిర్యాలగూడ, హుజూరునగరు తాలూకాలలో పంటలుపండనందువలన రబ్బీ కొంతచెల్లించినను [illegible] అందుచేత ప్రభుత్వమువారు [illegible] పన్ను మాఫీ [illegible] పన్నుముందు [illegible] ఆపియుంచినారు. (ఏ-పి)

గొల్లగోల

హైదరాబాదు [illegible] గొల్ల [illegible] నోటీసు [illegible] "దీనిమూలాన [illegible] ప్రత్తి [illegible] ఇప్పుడు [illegible] గొల్లకు నోటీసు [illegible] తెలిపి [illegible] నోటీసు [illegible] (ఒకదుగ్ధవిక్రేత)

హైదరాబాదు రామకోటిలో సందుకట్టి [illegible] బొమ్మల [illegible] పండుగల [illegible] బొమ్మలు, [illegible] ...

దక్కను ముస్లిం విద్యార్థుల చర్య

సర్ మీర్జాఇస్మాయిల్ గారి అభిప్రాయము

సర్ మీర్జాఇస్మాయిల్ [illegible] డిసెంబరు [illegible] దక్కను [illegible] "[illegible]" [illegible] చెప్పిరి.

విజ్ఞానవర్ధని

◉ గర్దభిల్ల గార్దభత్వము

స్త్రీలపై అత్యాచారముచేయువారు గార్దభాలకన్న హీనులు. అపరగాదవశాలనుకో యేమో అక్కట్లుగా [illegible] నూరెండ్లపూర్వములో మాళవదేశములోని యొజ్జయినీ రాజధానిలో గర్దభిల్లుడనువాడు పాలించుచుండెను. వాడునుకామి. జైనసాధ్వియైన సరస్వతియను సుందరియైన తపస్విని వానుబలవంతముగా తీసుకొని తనఅంతఃపురములో చేర్చుకొనెను. జైనులెంత ప్రార్థించినను వినకపోయెను. జైనాచార్యులగు కాలకాచార్యులు ఎంత బోధించినను వినకపోయెను. సాధువుచలరేగెను. నిన్ను సింహాసనభ్రష్టునిగా చేయకుంటినా. నేను సాధుభ్రష్టుడ నగుదును అని శపథముచేసి సింధునదినిదాటి అచ్చటి శకరాజులతో కలిసెను. ఇట్లుగానుండి శకరాజులను పురికొల్పి వానిపై దాడిచేయించెను. గర్దభిల్లుడు గార్దభమువలె ఓండ్రపెట్టుచు తన్నులుతిని పదభ్రష్టుడయ్యెను. మాళవరాజ్యాన్ని కాలకమునిశకులకుపంచిపెట్టి తాను యథాపూర్వముగా తన చిప్ప తోలకొని [illegible] అనుకొంటూ బాటపట్టెను- ఈవిధముగా జైనులు దిగంబరులైనా పర్వాలదలె పూర్వముల చాలా హిందూ రాజ్యాలను నాశము చేయించియుండిరి. ... ...

◉ సిద్ధసేన దివాకరుడు

విక్రమాదిత్యుని నవరత్నాలలోని క్షపణకుడే సిద్ధసేనదివాకరుడనుపేర ప్రసిద్ధిగాంచిన పండితుడైయుండును. క్షపణకపదమునకు జైనసన్యాసి యనుకూలనార్థము అని వాచ్యము కాదు. సిద్ధసేన దివాకరుడు బ్రాహ్మణుడు, మహాపండితుడు. సకలశాస్త్ర పారంగతుడు, వాఙ్మయ దిగ్విజేత- తనకు ఓడించువారేరని ఒకవిచిత్రతతోకూడిన వేషములో సంచారము చేయుచుండెను. పొట్టపైన బిట్టుగానపట్టీకట్టి ఒకభుజముపైనిచ్చెన, ఇంకొక భుజముపైవలధరించి, ఒకచేతిలో కుద్దాలము(గుద్దలి) [illegible] వీరవిహారముచేయుచుండెను. అతని వేషమొక రూపకాలంకారము. పొట్టపట్టీయెందుకనగా తనలోని ప్రజ్ఞ విద్యపట్టజాలక పట్టున పొట్టను డి పొటుమనించి యెచ్చటబటపడునో అని శంకనుప్రదర్శించుటకు-ప్రతివాదులు ఓడి, పైకెగిరిపోయిన నిచ్చెనతో వారిని క్రిందికిలాగకలిగెను. నీటిలో దాగిన చేపను వలవేసి పట్టినట్లు పట్టుటకు సిద్ధముయ్యెను. పాతాళములో దాగిన కుద్దాలముతో పెకలించు సాహసుడు. వానోహంఅన్నవారు గడ్డి కరుటకు చేతిలో సిద్ధముగా పచ్చికనుపట్టుకొనియే యుండుండెను. ఇట్టిపండితునెందరో కికొని ఓడిపోయియుండిరి-తుదకు వృద్ధవాదిసూరిఅను జైనాచార్యుని తోడివాదములో ఈ సిద్ధసేనదివాకరుడు ఓడిపోయి తనవిపరీత పరికరాలను పరిత్యజించి జైనదీక్షనుపొంది జైనాచార్యుడైపోయెను.

సర్ మీర్జాగారి పాకిస్థాన్ ఖండన

దక్కను విద్యాపీఠపు ముస్లిం విద్యార్థుల ఆగ్రహము

దక్కను-డిసెంబరు ౧

సర్ మీర్జా యిస్మాయిల్ గారు రేపటిదినం దక్కను విద్యాపీఠపట్టప్రధానోత్సవములో స్నాతకోపన్యాసము చేయనున్నారు- వారు పాకిస్థాన్ సిద్ధాంతానికి ప్రతికూలాభిప్రాయాలను కల్గియున్నందున అసమ్మతిసూచకముగా దక్కను విద్యాపీఠంలోని ముస్లింవిద్యార్థులు కొందరు రేపు పట్టప్రధానోత్సవమును బహిష్కరించ నిశ్చయించుకొన్నారు,

దక్కను విద్యాపీఠపు విద్యార్థిసంఘమువారు అవిద్యాపీఠపు క్రీడాస్థలంలో నేడు సభజరిపి సర్ మీర్జాఇస్మాయిల్ గారికి స్వాగతపత్రము సమర్పించినారు. ఈసభ ప్రారంభమగుటకుముందుగా కొందరులేచి ముస్లింవిద్యార్థులందరును సభనుండి వెళ్లిపోవలెనని కేకలు వేసినారు. అంతట ముస్లింవిద్యార్థులందరు సభాస్థలమువదలి వెళ్లిపోయిరి-

తరువాత ముస్లింవిద్యార్థులు అసమ్మతి ప్రదర్శనము జరిపిరి- మోటారులో సర్ మీర్జాయిస్మాయిల్ సభాస్థలానికి వచ్చినపుడు "పాకిస్థాన్ వర్థిల్లుగాక," "ముస్లింలీగు వర్థిల్లుగాక" అని కేకలువేసిరి- సర్ మిర్జాగారు ప్రదర్శకులమధ్యనుండి నడచుచు సభలోనికి వెళ్ళిరి-

మొదట విద్యాపీఠపు వైస్ ఛాన్సలర్ ఖాన్ బహదూర్ డాక్టరు ఎం- హసన్ గారు సర్ మిర్జాగారికి స్వాగత మొసగినారు- పిదప విద్యార్థిసంఘముతరఫున సర్ మిర్జాగారికి స్వాగతపత్రము సమర్పింపబడినది-

సర్ మిర్జాగారు సభలో ప్రసంగించుచు తాను ఎవరినిమెప్పుకొరకును [illegible] తాను ఎల్లప్పుడు సత్యపథమును భారతీయుడనేననియు భావించుచున్నట్లును తెలిపినారు- తమ అనుభవాన్నిబట్టి [illegible] సర్ మిర్జాగారు తెలిపినారు-

ఈస్వాగతసభ ముగిసినమీదట కొందరు ముస్లింవిద్యార్థులు విద్యాపీఠపు [illegible] సర్ మిర్జాగారు "[illegible]" [illegible] పట్టప్రధానోత్సవమును [illegible]-

అహమ్మదాబాదు డిసెంబరు౨

[illegible] తెలిసినది [illegible] కాలేదు- అ. ప్రె.

అహమ్మదాబాదు, డిసెంబరు ౪

[illegible] పటాకాటీథిలో [illegible] అప్పుడే [illegible] జరిగినవని తలచుచున్నారు. అ- ప్రె-

సూరత్, డిసెంబరు3

జబల్పూరుతాలూకాలో [illegible] గ్రామ పటేలుగారి గడ్డికుప్పయొకటి తగులబెట్టబడినది- [illegible] కందోలా గ్రామపు పటేలుగారి [illegible] గడ్డియు తగులబెట్టబడినవి-

యు- ప్రె-

పూనా, డిసెంబరు 3

[illegible] వద్ద టప్పాళ్ల సాధనము పెకలింపబెట్టగా అందలి [illegible] పనికిరాకుండ [illegible]

సర్గోటిలో ప్రజాపరిషత్తుయొక్క [illegible] పోలీసులకు చిక్కకుండ తప్పించుకొనితిరుగుచున్నారు- వారలఆస్తులను పోలీసువారు జప్తుచేసినారట-

అ- ప్రె-

పూనా, డిసెంబరు ౪

వడగావూనుండి [illegible] ఒక కల్వర్టును [illegible] పనికిరాకుండ [illegible] తెలిసినది- అ- ప్రె,

సిల్హెట్, డిసెంబరు 3

[illegible] సిల్హెట్లో [illegible] కాంగ్రెసువారలను [illegible] సందర్భములో అరెస్టుచేసినారు-

అ- ప్రె-

హుబ్లి, డిసెంబరు ౧

[illegible] బి. బి, [illegible] [illegible] కాలేదు-

అ- ప్రె-

బెల్గాం, డిసెంబరు ౧

[illegible] తిరుగ బెట్టబడినవి

రైలుబండితో ఒంటెలు ఢీకొనుట

ఝాన్సీ డిసెంబరు ౪-

బీనానుండి కోటాకుపోవు [illegible] రైలుపట్టాలను దాటబోవుచున్న సమయములో [illegible] ఢీకొనినట్టును అందులో [illegible] మరణించినట్లును [illegible] బీనానుండి ఇక్కడికి వార్త తెలిసినది-

(అ. ప్రె)

సంస్థానాధీశుల ఆశయములు

జంసాహేబుగారి ఉపన్యాసము

లండను డిసెంబరు3-

ఇక్కడ ఈస్టుఇండియా అసోసియేషనులో నవనగర్ సంస్థానాధీశులగు జం సాహేబుగారు సర్ స్టాఫర్డుక్రిప్సుగారి రాయబారమును గురించి ఉపన్యసించుచు సంస్థానాధీశులుగూడ ఈసమయములో దేశభక్తులైన ప్రతి భారతీయుడును తాను చేయగలిగినదంతయు చేయవలసినఅవసరమున్నదని గ్రహించుచుచేయుచున్నారని చెప్పిరి-

భారతదేశానికి క్రిప్సుగారువచ్చిచేసిన పనియంతయు సంస్థానాధీశులకు నిరాశకలిగించినదని [illegible] బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు చేసిన కొన్ని సంధులవల్ల సంస్థానాలయెడ బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారి బాధ్యతలనుగూర్చి క్రిప్సుగారు చేసినచిత్తుప్రకటనలో చెప్పినమాటలు ముఖ్యములనిరి- ఏమంటే [illegible] భారతదేశరాజ్యాంగమునచేరియుండుటకు [illegible] క్రొత్తపరిస్థితులలో అవసరమైన తరుణు ఈసంధి ఏర్పాటులను మార్పవలసియుండునని ప్రకటనలో నున్నది- ఈమాట సంస్థానాధీశులను బాధిగులుపెట్టినదని జంసాహెబ్ గారుచెప్పిరి- ఇందువల్లనే పండిత నెహ్రూ మున్నగువారలు ఈసంధిపత్రాలను చించి అవతలపారవేయవలెనని బహిరంగముగా చెప్పుటకు అవకాశముచెప్పినది-అయినను నెహ్రూగారు భారతీయసంస్థానాలతో సంధులమాటయెత్తువారు పిచ్చివారలు ద్రోహులు, లేదా తెలివితక్కువవారలు అనునంతదూరము పోయిరనిరి- సంస్థానాధీశులు అభివృద్ధినిరోధకులనియు సంస్థానాలలో ప్రజాప్రతినిధిసంస్థలు చాలిన్నినాని ఏమాత్రమైనను పటుత్వముతోగాని లేవనియు వీరలు తమసంస్థానాలనుబాగుచేసికొనంతవరకు వాటి రాజ్యాంగ అభివృద్ధిలో ఎక్కువ పటుత్వము లేనందున బ్రిటిషుఇండియారాజ్యాంగసంస్కరణలతోపాటు సమానస్థితికావలెనని వ్యాఖ్యము కోరనిలులేదనియు ఒకఆక్షేపణ భారతదేశంలో కాక ఇతరదేశాలలోగూడ ఉన్నదని తాను అంగుకునని జంసాహెబుగారు చెప్పిరి-అందుకు సమాధానముగ వారు తమసంగూడ తక్కిన దేశభక్తులైనభారతీయులవలెనే అవిభక్తమైన భారతదేశము ఆదర్శముగ నున్నదనియు కాని అయాదర్శసిద్ధికై సంస్థానాధీశులు తమ చరిత్ర సంప్రదాయ ప్రకారము చేయవలసినపని ఉన్నదనియు, దానినిమరెవరును చేయుటకులేదనియు చెప్పిరి- అందువల్ల తమగురించి ఔదార్యముతో మాటలాడవలెననియు తామును ఎదుటివారివిషయములో అట్టిచే పెదమనియు చెప్పిరి-

హుబ్లి నవంబరు౩౦

గదగ్ - హొలాలూరుమధ్య రైలుబాటయందు [illegible] మంగళవారమునాడు తగులబెట్టినారు-

సంగ్లి నవంబరు౩౦

[illegible] మధ్య [illegible] రాత్రి ౭౪౫౦ [illegible] పోలీసుస్టేషనులో [illegible] అరెస్టు [illegible]

బొంబాయి, నవంబరు౩౦

[illegible] ఒకపోలీసువానిని పెద్దకత్తితో పొడిచినారు-అతడు ఆస్పత్రిలో ప్రమాదస్థితిలోనున్నట్లు చెప్పుచున్నారు. ఈసందర్భమున పోలీసులు [illegible] అనుమానముపై ఒకనిని అరెస్టు చేసినారు-

(అ-ప్రె

మునిసిపల్ బళ్ళను మూయవలెనను బెదరింపు

అహమ్మదాబాదు, డిసెంబరు౧

డిసెంబరు ౧౧వ తేదిలోగా బళ్ళకువచ్చు విద్యార్థుల సంఖ్య సగటున సాధారణముగానుండే లెక్కలో పెరగకపోయినచో మునిసిపాలిటీ బళ్ళనుమూసివేసి; ఆ బడిఉపాధ్యాయులను పంపివేయవలెనని అహమ్మదాబాదుమునిసిపాలిటీ [illegible] దానిస్థానంలో బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేసిన [illegible] చేసినారు- [illegible] ఉపాధ్యాయులను [illegible] మునిసిపల్ [illegible] ఉపాధ్యాయులను [illegible] నిశ్చయించినారు-

అప్పుడు [illegible] మునిసిపల్ ఉద్యోగులు [illegible] మునిసిపల్ [illegible] హెచ్- హెచ్- హ్యాట్ కర్త గారు [illegible] చేసినారు-

[అ-ప్రె]

గద్వాలవార్తలు

(స్వ-వి)

శ్రీరాజా బహద్దరుగారిరాక

చాలాదినములనుండి శ్రీరాజా బహద్దరు వెంకటరామారెడ్డిగారు గద్వాలకువచ్చెదరని ఇక్కడివారికిదెయుండెను–తుదకు గొరిపున్న మసంవత్సరములో వారు గద్వాలకువచ్చిరి–స్థానిక ప్రముఖులు, గొప్పఅధికారులు యోకవులు రైలుస్టేషనులోయెదుర్కొని స్వాగతమునంగిరి– వీరితో పాటు దివాన్ బహదూరు అరవముదఅయ్యంగారుకూడ విజయంచేసిరి–స్టేషనులో శ్రీ సత్ఫుటుదకము సలాముయిచ్చిరి–తరువాత రాజా బహదూరుగారు లింగమ్మవిహారనగరిలో బస చేసిరి–

గద్వాలలోయంగుయుంటలెక్చు అసోసియేషన్ (యువకవిజ్ఞానసమితి) యను నొకసంఘము కలదు– [illegible]

[illegible]

“దేశసంపత్తి సంపాదనములో ప్రజ్ఞ నప్పటికిని దేశపూర్తిగ గద్వాలసంస్థానమునకు చెందినవా [illegible]

[illegible]

శ్రీమహారాణిగారు

[illegible]

శ్రీరాజా కృష్ణరాంభూపాల్ బహద్దూర్ గారి పట్టాభిషేక వర్ధంతి

[illegible]

—

మహబూబునగరము

[స్వ-వి]

రెండు వేల అపహరణ

ఆజామునెలలో కల్వకుర్తి నుదిఖుమ పర్గీనుండి ఖజానలో నుంత్తంరెండువేలకుపైగా అపహరింపబడినది–పర్గీనుండి మహమ్మదుసాలార్ కానిస్టబిల్ ద్వారా వెంకటరాము పయాము విశేషరకము తెప్పించినట్లు కాన్స్టిబిల్ ను విచారించగా తెలిసినది–కల్వకుర్తి రకముకూడా మీశేఎత్తినట్లు ఏవో ఒకసాహుకారిపేర బరాతర్దు నింపి రకము ఖజానానుండిఎత్తినట్లు తెలియుచున్నది– పోలీసువారు వెంకటరాంకోటలయలో పారిపోతుపుండగా పట్టుకొన్నారు– మహమ్మదుసాలార్ ను గూడా పట్టుకొన్నారు–పోలీసువారు విచారణ సలుపుచున్నారు–

నూతన ధర్మశాల

నిన్న సాయంత్రము ౬-గంటలకు శ్రీయుత [illegible] గారిఅధ్యక్షతలో నూతనముగా [illegible] ధర్మశాలను ప్రవర్తింపజేయుటకు విధులను [illegible] ఒక సభా ఏకగ్రీవంగా ఈక్రింది వారిని కార్యనిర్వాహకులుగా ఎన్నుకొనిరి. [illegible]

శ్రీ జన్నుఅనుమయ్యగారు అధ్యక్షులు, వెంకట నారాయణగారు కార్యదర్శి– మరియు రామంది సభ్యులు–

—

హరిజన విద్యార్థి వసతిగృహము

(ఖమ్మంమెట్టు–వరంగల్ జిల్లా)

[illegible]

—

బరాయిందా దరఖాస్తులు

[illegible] భువనగిరి తాలూకా [illegible] ఇచ్చుటకై [illegible] దరఖాస్తులు పంపుకొనిరి–

కాచారము

కాచారమునవాబు షౌకత్ జంగుబహద్దురుగారి జాగీరు భువనగిరితాలూకాలోగలదు– [illegible]

[illegible]

ఆర్. కె. వాసుదేవముదల్యారు
ఇంజనీయరు

[illegible]

సెంట్రల్ బాంక్ ఆఫ్ యిండియా లిమిటెడ్

1946 సంవత్సరపు 3 o/o డిబెంచరు బాండ్లుకొరకై సెంట్రల్ బ్యాంకువారి ప్రత్యేకస్కీం.

(1) సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ వారు 1946 సంవత్సరపు 3o/o డి [illegible] బాండ్లు ప్రకటింపబడినకేలు ప్రకారము యిత్తురు.

(2) బాండ్లకొరకు దరఖాస్తు చేయువారు తాముకొండ్లకొరకు మొత్తములో (పతికతి 5 ౦) ము ముందుగా చెల్లింపవలయును రు. 100 అకు అంతకుపైనగాని దరఖాస్తులు తీసికొనబడును.

(3) తరువాత బాండ్ల మొత్తము [illegible] చెల్లింపవలయును. [illegible] చెల్లింపవలయును, మిగతమొత్తము దరఖాస్తుచేసిన తేదినుండి రెండుసంవత్సరములలోగా [illegible] చెల్లింపవలయును.

(4) [illegible] చెల్లించిన [illegible] మొత్తముపై బ్యాంకువారు [illegible] 3 1/2 [illegible]

(5) పూర్తి మొత్తము చెల్లించిన తరువాత బాండ్లుయివ్వబడును.

(6) బాండు మొత్తము పూర్తిగా చెల్లించినతరువాత [illegible] 3 1/2 వడ్డీ [illegible] చెల్లింపబడును

(7) [illegible] పూర్తి మొత్తమును చెల్లించక ముందే [illegible] బ్యాంకువారు [illegible]

హైదరాబాదు–దక్కన్ 10–8–41

మేనేజరు.

కె. జె. వికాజీ

పరామర్శ నిదానము

నః. ప్రతాపరెడ్డి

శ్రీయుత. సీతారామయ్యగారి వవ్యాంధ్రసాహిత్య విధులపై నాకతో చినలఘు (ప్రా ఱ)యా) ము [illegible] ంచియుంటిని. అందుపై శ్రీ డాక్టర్ సి.వి.రమణయ్యగారు ఆగ్రహోదగ్రులైనారు. మను సంబంధించినంతవరకు ప్రత్యుత్తరమిత్తునని "కచ్చితముగా" వ్రాసిరి. అందుతమకు సంబంధించిన విషయానికి జవాబులేదు. ఆశ్చర్యమే కానవచ్చుచున్నది. బహ్మశ్రీ డాక్టరుగారి "శుభాశీర్వాదములు" కృతజ్ఞతతో స్వీకరించినాను. వారిపరామర్శకు జవాబివ్వడానికి అవకాశము లేదు. [illegible] జవాబివ్వకుంటే వారు వ్రాసినదంతయు నిజమని పాఠకులు అనుకొందురని సంగ్రహముగా జవాబివ్వ [illegible].

నేను శ్రీ వెంకటేశ్వర రావుగారి [illegible], గోలకొండ కవుల సంచిక సంద ర్భములో కవులనుండి కవులు ఇష్టపడరని [illegible] కవులలో చేర్చకపోయిరని శ్రీ సురవరంవారికి [illegible] అవసరముండదనియు వారంతటి క్రమ [illegible] చేయలేదని [illegible]. గో.క.సం.చి [illegible] వారి వ్రాసి యుంటేబాగుండేదన్నాను. నా చెవిలో [illegible] క్రొత్త జోడీస్తూ [illegible] ముందుకు [illegible] అవసరంలేదు. [illegible] డాక్టరుగారెరుగుదురని కొంటాను. వారి [illegible] ఇట్టివ్యాసాలు వ్రాసియుండురని కొంటాను. రెడ్డిగారు [illegible] గలరు. [illegible] శ్రీ రేశలింగం పంతులుగారు [illegible] కవులను గురించి [illegible] వీ.రా. అంధ్రులంమలభిమానము లేదని అంటే వారిని "[illegible]" కానిచో శ్రీ సురవరంవారికి వీ.రా.అంధ్రులపై అభిమానము లేదని ఎప్పటను వ్రాయలేదు. శ్రీ సురవరంవారు హైదరాబాదులోని వారికి [illegible] వ్రాయగా ఇది హైదరాబాదువారికేనా [illegible] మరెవ్వరైన [illegible] అని విమర్శించిరి. అది డాక్టరుగారికి పరిపాటేదు. [illegible] "ఇది [illegible]" [illegible] అంటే [illegible] అనిరెండుగ [illegible] ." దీనికి జవాబుకరము లేదు. నావిమర్శనము నేను విచారపడను [illegible] గారికి తిట్టినట్లుగా డాక్టరుగారికి [illegible] నేను చేయగలను. నవ్యాంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు మాట అను [illegible] డాక్టరుగారు వ్రాసినారు. [illegible] చేసినట్లు చేయవచ్చు! [illegible] తత్సంబంధముగ అవారు విశదించితే [illegible] విశదమగును.

[illegible] అని విరచమిచ్చినారు. ఇంకెన్ని యిచ్చినను మాటలు [illegible] సత్తగొన్నాను. అది "రెడ్డిగారు తమస్వార్థము కొరకు" చేసినవని" అట. నేను స్వార్థముకొరకు ఏమి సాధించినానో నాకు తెలియరాదు. ఉద్యోగాలకై ప్రాకులాడలేదు. ధనార్థమై తహతహపడలేదు.

[illegible] ప్రథమగ్రంథము పూర్తిగా అచ్చయినది. [illegible] అంటేవారంటే శ్రీ మాధవ రెడ్డి [illegible] శ్రీగారు వారున్నూ శ్రీ కోటూరి వెంకటేశ్వర రావుగారున్నూ ఒక చిన్నరసంకలనము హైదరాబాదుకు వచ్చి నప్పుడువారు డాక్టరువద్దబసచేసియుండిరి. వారి గ్రంథాలను [illegible] తెరా. డాక్టరుగారి కి చేసంపిరి. దానిని డాక్టరుగారు [illegible] కట్టు [illegible] శ్రీ కోటూరు వారు తమసొంతరసంచి పంపుచున్నారు. శ్రీ మాధవ రెడ్డిగారు గ్రంథం లేక [illegible] డాక్టరుగారు [illegible] గ్రంథాలను [illegible] ఉచితముగా పొందవలచియుండలేదు. శ్రీ కోటూరువారి గ్రంథక్రయమును [illegible] ఉచితముగా పంపు [illegible] గ్రంథాలను [illegible] అటువిధముగా శ్రీ మాధవరెడ్డిగారికిని సమర్పించుకొంటిని. తర్వాత [illegible] శ్రీ మాధవరెడ్డి గారు ఒకచిన్న [illegible] బెజవాడ [illegible] "పంచవటి" అనుగ్రంథాన్ని నాకు వారిద్వారా పంపుచూ "అయ్యో! రెడ్డిగారు [illegible] ఏదగించుకొంటారట" అని అన్నారట. [illegible] రెండవమారు శ్రీ కోటూరివారును శ్రీమాధవరెడ్డివారును హైదరాబాదుకువచ్చినప్పుడు నేను [illegible] అధ్యక్షుడనై [illegible] శ్రోతనైయుంటిని. శ్రీ డాక్టరుగారునుఅంతుండిరి. అప్పుడు నాకా రోపింపబడిన అపవాదును గురించిచెప్పుచు నాకే [illegible] బ్రిటీషుంధ్రులకావుభూజ్యాలు. అందుచేత శ్రీమాధవరెడ్డిగారి నామాంకితము తో గ్రంథముకాని దానిని [illegible] భావముతో [illegible] చెప్పితిని అంటిని. ఇదినిజమైనకథ. ఇంతఅర్థముంటే [illegible] నాకుద్రమా [illegible] ఉంతవ్వడ [illegible]

చిల్లర కరవు

బొంబాయికలకత్తావంటి నగరాలలో రాగి డబ్బుల చిల్లరనాణేములకరువు సంభవించినదని వింటూ వుంటిమి. ఈకరువు హైదరాబాదునగరానికిన్నీ వ్యాపించినది. మొన్న సుల్తాన్బజారుసులో గరీబావాయికి ౧౦ రూపాయల నోటు చిల్లర యాత్రికులభించినదట! ఇంతకంటే ఘోరము మరేముంటుంది. అన్నికరువైనప్పుడు చిల్లరకూ డా కరువు కావద్దా! హైదరాబాదు నగరములో వ్యాపారస్థులు రాగిచిల్లరను నికెల్ చిల్లరను సంచులలో భద్రీచేసి దాచుకొనుచున్నారను వదంతులు చాలాలకులు లేకపోలేదు. [illegible] వారమువాటినుండి చిల్లరలభించుటలేదు. అనాల కష్టపుసుకొని రూపాయచేతిలోపెట్టి చిల్లరలేదని అంగళ్ళలోఅంటున్నారు. ప్రభుత్వమువారేమో చిల్లరకొరతలేనంత సూవద్దఉన్నది. ప్రజలు తహతహపడవలసినపనిలేదని అంటున్నారని పత్రికలలో వార్తలువచ్చుచున్నవి. చిల్లరను దాచిపెట్టే వర్తకులకు శిక్షయిప్పించుటకై క్రొత్త ఆర్డినెన్సు అవసరమగుచున్నది. లేకుంటే సర్కారువారు ఇచ్చేచిల్లరంతా లాభం పొందదలచినవరి వర్తకుల చేలమాలలోనికిమాయమై పోవుచుండును. ప్రభుత్వమువారు గరూ౧ నోట్లను ముద్రించుచున్నారట. దానితోపాటు రెండణాల నోట్లనుగూడాముద్రించి ఈచిల్లరదొంగలకత్త్వము కుదిరించవలెను. (ఊ.వి)

సంస్థానాధీశుల హక్కులకు అమెరీ గారి అభయము

లండను, డిసెంబరు౩.

కామన్సుసభలో ఒకసభ్యుడు నేను అమెరీగారిని ఈక్రిందిప్రశ్న అడిగిరి:-

"బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకును భారత సంస్థానాధీశ్వరులకును మధ్యజరిగిన సంధులను పూర్తిగా గమనించి సర్ స్టాఫర్డుక్రిప్సుగారు సూచనలుగావించినారా? ఈసంధులు పూర్తిగా అనుసరింపబడునా! ఒడంబడిక చేసుకొన్న విభిన్నపక్షములు అంగీకారములేనిది రాజ్యాంగవిధాన నిర్మాణముకై ఏర్పరుపబడు ఏసంస్థయు వాటిని మార్చదని వాగ్దానముచేతురా?"

అమెరీగారీక్రిందివిధముగా ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:-

"బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకును భారతసంస్థానాధీశ్వరులకునుగల సంబంధములను విర్వచించు సంధులు. ఒడంబడికలు సన్నదులను గూర్చి తాము ప్రస్తావించుచున్నారనుట నిశ్చయము. ఈఒడంబడికలు చాలకాలముక్రిందట చేసికొనబడియుండెను. కనుక కొన్ని ఒడంబడికలలోని పదములర్థము కాలక్రమమున ఆచారములవలన. సంస్థానాధీశులు ఆనుమతిలేనిదే మార్పవలసి యుండు అందరికి తెలిసినదే. ఈయంశమునకు లోబడి, ప్రశ్నయొక్కరెండవభాగమునకు ప్రత్యుత్తరము "ఔను" అనియే."

వ్రాసి. ఇంతకుముందొకసారి ఒక కల్పితకథ వ్రాసి దానిలో నేను జబర్దస్తీగాడననియు నావద్ద గ్రంథకర్తలను బెదిరించి ఉచితముగాలాగుకొన్న గ్రంథాలేయున్నవని వ్రాసినారు. అట్టివెన్ని కలవో డాక్టరుగారుకానీ మరెవ్వరుకానీ శోధింపవచ్చును.

శ్రీ డాక్టరుగారు మూర్ఖ—గైర్ మూర్ఖ— చర్చను ముందుకు తెచ్చినారు. నేనుముగురయ్యలతో కూడిన పరిషత్తు నాక్షేపించితిని. అదిమా దగ్గు రిదేఅంటే నావాదనమువసంహరించుకొంటాను. రాష్ట్రమువారిదేఅంటే నాఆక్షేపణ ఉంటుంది. ఈరాష్ట్రాంధ్రులు "తొత్తుక దబసితొత్తులట" నిజాంరాష్ట్ర తొత్తు మరి అంధ్రులు బనితొత్తులని అర్థముకదా! నిరసనము మాపఠెలనంటే మాలైనపమానాలు దొరకలేవు. నేను అధికారులకు అలాటుమాటలకుమాపి సలాములు చేసినానట. అంతటిగ్రహచారమింకా పట్టలేదు. శ్రీ డాక్టరుగారు ఎంత "కచ్చితంగా" నన్ను అధిక్షేపించినను పర్వాలేదు. అసలువిషయాన్ని వదలి వ్యక్తినిందలు చేసిన వాటికివారి ప్రత్యుత్తరములేదు.

"సండే అబ్జర్వరు"పై ఆచారిగారి దావా

చెన్నపురి, డిసెంబరు౩.

మద్రాసునుండి వెలువడు వారపత్రిక "సండే అబ్జర్వరు"సంపాదకుడు శ్రీ పి.బాలసుబ్రహ్మణ్యమొదలియారుగారు అక్టోబరుకనెలదినతేదీనంచికలో ప్రకటించిన ఒకవ్యాసముప్రాసి సందర్భములో [illegible] ప్రచురించినందుకు శ్రీ సి.రాజగోపాలాచారిగారు తెచ్చిన పరువునష్టపుకేసునిన్న చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు శ్రీ జి.వి.వెంకటేశ్వర్ గారిఎదుట ఎగ్మూరు కోర్టులో విచారణకువచ్చెను.

డా౹ పి.సుబ్బరాయన్ గారు కోర్టులో హాజరైయుండిరి.

ఫిర్యాదిదారుపున కాప్మ్సపాలిటిక్ ట్రల్ కార్యదర్శి శ్రీ. బాలసుబ్రహ్మణ్యం, కోర్టు కాథ్య— ఎం. గోపాలనాయుడు గార్ల వాజ్మూలాలు తీసికోబడెను.

ఆచారిగారి వాజ్మూలము

అనంతరము వాదికిపున్యాయవాది తిరువెంకటాచారిగారడిగినప్రశ్నలకు శ్రీ సి.రాజగోపాలాచారిగారు సాక్ష్యమునిచ్చుచు, "చెనుగునకుంతటికి గాంధిగారేమూలపురుషులు" అనే శీర్షికను సండేఅబ్జర్వరులో వ్రాయబడిన వ్యాసములోని భాగములను కోర్టువారికిచదివివినిపించిరి. అందు రహస్యముగా తాముడబ్బులను ప్రోత్సహించుచు బహిరంగముగ వాటిని ఖండించుచున్నామని తెలుపబడిన నిరాధారమైనఆరోపణను ఖండించకపోయిన్నచో ఈరోజులలో వాటిని నమ్మువారు కొందరుండవచ్చుననిరి. కాంగ్రెసుతో తానుచేసినట్టుకొన్న నే కల్పన వ్యవహారమనుట సత్యదూరమనియు, ఉద్యమము ప్రారంభముకాకుండచేయవలెనని తాను ప్రయత్నించితిననియు, గాంధిగారి అరెస్టుఅనంతరము అగష్టు౧౨వ తేదీన అల్లరులనుఖండించుచు తాము ప్రకటనచేసియుంటిమని ఆచారిగారు తెలిపిరి.

రైల్వేభవన దహనము

పోయిన బుధవారము [illegible] రైల్వే స్టేషనుభవనము తగులబెట్టబడుటచే, ఎన్నియో రికార్డులు [illegible] (అ-ప్రె)

స్త్రీల అరెస్టు

[illegible] జిల్లా [illegible] పంచిపెట్టిరను నేరముపై [illegible] అరెస్టుచేసినారు. [అ-ప్రె]

అబ్కారి గవర్నముంటు

[illegible] [illegible] విధించబడినది.

[illegible] [అ-ప్రె.]

ఫైజాబాదు, నవంబరు ౩౦

[illegible] నిర్ణయము [illegible] జరిగిన వట. (యు-ప్రె)

ఖాన్పూరు నవంబరు ౩౦

బజ్వాసికి పద్దను, [illegible] తగులబెట్టబడినవి.

[illegible] తగులబెట్టబడినవి. [illegible] (యు-ప్రె)

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు ౩౦

అహ్మదాబాదు [illegible] గాంధి [illegible] (అ-ప్రె)

పూనా, నవంబరు ౩౦

[illegible] పోలీసులు ప్రకటించియుండిరిగదా! [illegible] తెలిపినది. [అ-ప్రె]

ఢిల్లీ డిసెంబరు ౧

[illegible] [అ-ప్రె]

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 2 హాలీ రూపాయిలు
ఆరుమాసములకు ,, [illegible]
బ్రిటిషిండియాలో సంవత్సర చందా [illegible]
[illegible]
సాహిత్యశాఖ వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only popular paper that reaches the masses in the Dominions
Best Medium For Advertisement

Volu 17 — No 6[illegible] | Published on every Monday and Thursday — Hyderabad Dn | 10-12-1942

నల్లజాతులపై తెల్లజాతుల అధికారము

బ్రిటిషుపార్లమెంటులో ఇండిపెండెంటు లేబర్ పార్టీవారి ఆక్షేపణ

అందను డిసెంబరు-

[illegible] బ్రిటిషుపార్లమెంటు [illegible] బ్రిటిషు [illegible] ఇండిపెండెంటు లేబర్ పక్షము [illegible] 30-11-42 [illegible] భారత దేశము [illegible] నల్లజాతుల [illegible]

[illegible]

శాంతిసమస్యలు ముఖ్యములు

చర్చిలు సమాలోచనపై విల్కీ వ్యాఖ్య

న్యూయార్కు డిసెంబరు 30

చర్చిలు ప్రధాని యుద్ధసమాలోచనపై వెండెలు విల్కీగారు [illegible]

"చర్చిలు గారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము [illegible] శాంతి [illegible]

[illegible]

ఇండియను నేషను కాంగ్రెసు

[illegible]

యుద్ధప్రచారమునుండి అల్లాబక్షు రాజీనామా

[illegible] [అ-ప్రె-]

ప్రకటన

ఇందుమూలముగా సమస్త జనులకు తెలియజేయుటయేమనగా మవుజెవా డపల్లి తా॥ మిరియాలగూడ జి॥ నల్లగొండలో అరాజీసర్వేనంబరు [illegible] యొక్క పట్టానా పేరతున్నది మరియు మొత్తము నెంబర్లు నా స్వాధీనములో ఉన్నవి. ఇందులో ఇతరులకు ఏమిహక్కు లేదు. అరాజీసర్వేనంబరు [illegible] యొక్క పట్టాచ న్నారు లక్ష్మీనరసింహారావుగారి పేర, పగము హిస్సాషిక్మినా పేర ఉండి, ఇద్దరి స్వాధీనములో ఉన్నవి ఇద్దరమునమా నముగా అనుభవము చేయుచున్నాము, కాని లక్ష్మీనరసింహారావు గారిపై మొత్తము భూములను రహిన్ తే విక్రయించదలచినట్లు తెలియుచున్నది [illegible] భూములలో నాహిస్సాభూములు రహిన్ లేక విక్రయము చేసేఅధికారము లక్ష్మీనరసింహారావు గారికి లేదు గనుక ఎవ్వరైనవారితో నాహిస్సాభూములు రహిన్ లేక విక్రయము చేసుకొన్న మొదల లాభముపొందే నాపులకష్టమును పొందగలరు.

ఇట్లు
చన్నూరు అనసూయమ్మ
జవుజె వెంకటేశ్వర రావు
సాకిన్ మౌజె వాడపల్లి,

స్థానిక వార్తలు

[illegible] హైదరాబాదులో [illegible]

ఇట్లు
[illegible] అరవన్న

[illegible]

మంత్రి,
[illegible]

బుల్లెటిన్ నెం 48

ఏ. ఆర్. పి ఎమర్జెన్సీ హాస్పిటలులలో స్త్రీలు నర్సులుగా పనిచేయుటకు కావలెను. ట్రైనింగు పొందు 3 నెలకాలములో నెలకు ఓ- ఎస్- రు. [illegible] లవెన్సుగా ఇవ్వబడును [illegible] నెలకు ఓ. ఎస్. రు- [illegible] ఇవ్వబడును. [illegible] ముపొందగోరు స్త్రీలు వెంటనే ఏ. ఆర్. పి మెడికల్ ఆఫీసరైన డాక్టర్ అలియు నాలియా, నారాయణగూడెము హాస్పిటలుకు స్వయముగ దరఖాస్తు ఇచ్చుకో వలెను. మహిళాదళమువారి ప్రకటనమూలి దరఖాస్తు చేతిమని చెప్పవలెను.

భారతదేశము అఖండము
సర్ మీర్జా ఇస్మాయిలుగారి ఉపన్యాసము

సర్ మీర్జా ఇస్మాయిలు [illegible] భారతదేశము అఖండముగ ఉండవలెను [illegible] భారతీయులందరి [illegible]

[illegible] ......

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor: S. Prathap Reddy, B. A., B. L.